Videreføring og Utvidelse av Nasjonal Representativ Overvåking

Langtransportert Forurensing

Presentasjon for Overvåkingsgruppa

2 desember 2005

NVK MULTICONSULT
Partner i NORPLAN

Definisjon av Oppdraget

- "Langtransportert" er definert som alt som kommer inn over nasjonale grenser (ikke fra andre vannregioner)?

- Kan langtransporterte kilder skilles fra bakgrunnsverider? Hvordan?
  - Hovedsakelig via målinger i nedbør og luft (NILU)
  - Er uomtvistelig bevis på langtransportert tilførsel i motsetning til alle målinger foretatt i selve vassdraget
  - Via målinger ute på havet og i dypvannsstrømmer (HI)

Hovedkonklusjoner

- Stasjonsnettverket rettet mot langtransport ses på som supplement til referansenettverket
- Kystvann har god overvåking i dag, men noen omdisponeringer kan foreslås over tid
- Ferskvann trenger oppgradering og rasjonalisering
- For mange separate programmer i dag i ferskvann, rasjonaliseringsgevinster bør tas ut
- Likevel anbefales ekstra 9-10 millioner kr årlig for oppgradering av nettverket i perioden 2006-09

Hovekonklusjon – Vanndirektivet krever ekstabevilgninger i størrelsesorden 9-10 millioner kr

- Eutrofiering - 1,0 million kr (4 nye elver og 5 nye innsjøer)
- Biologi (inkl eutrofe) - 4,3 millioner kr (mest elver inkl bio. mangfold)
- Forsuring 1,7 million kr (inkl 1 million kr luft (NILU)
- Prioriterte stoffer - 2,3 millioner kr (bør økes etter 2007?)

Eutrofiering

- Bidrag fra naturlige prosesser skal inngå under begrepet naturforhold (for eks erosjon i Leira)?
- Nitrogen “forurensing” målt allerede i luft
- Trenger ca 5 innsjøer og 4 elver for å illustrere eutrofiering uten oppstrøms jordbruk/utslipp

- **Merkostnader**

  1,0 million kr

Forsuring

- Gode data fra referansestasjoner oppstrøms kalking i kalkede vassdrag
- Gjennopprett målinger fra ukalkede elver som ble avbrutt i 2003
- Fremtidig vektlegging på nitrogentilførsel luftveien
- Informasjon fra effektstudier i ca 15 vassdrag (allerede finansiert)
- Informasjon fra andre programmer (eutrofiering, biomangfold ++)

- **Merkostnader**

  1,7 million kr (inkl 1 million kr luft (NILU)

Prioriterte stoffer

- Listen over 8 med betydelig bidrag fra langtransporterte kilder:
  - 4 tungmetaller (Hg, Pb, Cd, Ni)
  - DDT og bromerte flammehemmere,
  - fluorerte alkylsulfonater, og klorerte parafiner
- Utbredelsen i Norge bør undersøkes, først med sammenstilling av mange databaser, så med supplerende prøvetaking (2007-09?)

Prioriterte stoffer

- Engangskampanje for å ekskludere andre stoffer (de man venter ikke forekommer) fra fremtidige programmer?
- Fortsatt vektlegging av prøvetaking i sedimentar og biota (moser, skjell, kreps, fisk), selv om Direktivet sier lite om dette

SMVF representativ overvåking

- Forsøker en gruppering og utvalg av representative SMVF forekomster typiske for hele gruppen
- Ikke forsøkt å estimere kostnader eller foreslå representative forekomster
- Kan gjøres med hjelp av GIS (kartillustrasjon)

Innførte arter

- Orekyt og vasspest
  - Observeres av lokalbefolkning – bør innrapporteres systematisk til regionsmyndighet
- Japanske sjølyng og japanske drivtang
  - Registreres i dag som en del av HIs arbeid